Societat | | Actualitzat el 22/09/2020 a les 16:30

Rubí homenatja els deportats pel nazisme

Un acte solemne al Celler precedeix la instal·lació de les "stolpersteine"

Els familiars dels onze rubinencs deportats pel nazisme | Localpres

Rubí ha homenatjat aquest dilluns els 11 rubinencs que van ser deportats pel nazisme i que tindran, ben aviat, una *stolpersteine* davant dels seus domicilis. Es tracta d'Enric Aragonès Campderròs, Joaquim Aragonès Campderròs, Francesc Bartroli Creus, Gregorio Beltran Jardiel, Joaquim Cardona Pareras, Jesús Montroig Cuartero, Antoni Òdena Òdena, Antoni Pereña Salas, Joaquim Rusiñol Folch, Andreu Vidal Almirall i José López de Letona Angulo.

Les famílies dels 11 rubinencs han estat les protagonistes de l'acte d'homenatge, amb breus parlaments per explicar la seva experiència amb relació a la deportació, la guerra o el feixisme."Quan l'avi parlava de la guerra, la iaia el feia callar. I el tiet Josep, que encara és viu, quan sent parlar del seu germà Francesc se li fa un nus a la gola. L'avi va posar al meu pare el nom de Francesc, en honor d'aquell germà que li van prendre, aquell germà a qui se'l van endur de jove i a qui van prendre la joventut i la vida", relatava Meritxell Bartroli.

Pere Boada, nebot i nét dels germans Aragonès Campderròs, agraeix l'homenatge que suposa la col·locació de les llambordes, "un homenatge institucional, permanent i divulgatiu", i recorda que admirava molt el seu avi , que "estaria content que es conegui el que van fer, el que van viure i pel que van lluitar, malgrat que han passat tants anys".

Joaquim Cardona Pareras tenia només 17 anys quan va falsificar la seva cèl·lula - el DNI d'aleshores - per poder anar al front i combatre com els seus germans. El seu tiet, Albert

Cardona, ha lloat la tasca dels divulgadors i la iniciativa de les *Stolpersteine*, ja que "si no fos per això, la majoria de la gent no sabria que hi va haver homes valents que van patir dues guerres", i també ha aprofitat l'avinentesa per demanar que "si alguna vegada hem de combatre un dictador, fem-ho amb les urnes, no amb les armes".

Clàudia López de Letona, besnéta de José López de Letona, que ha centrat el seu treball de recerca a seguir els passos del seu besavi i va descobrir que molts documents havien estat eliminats, va demanar que "això no es torni a repetir mai més", després de reflexionar sobre la memòria històrica: "Cada generació viu els fets d'una manera diferent. I tot i que en el meu cas i el del meu pare no hem viscut una guerra, som conscients de la rellevància dels fets".

Finalment, Mercè Òdena, neboda d'Antoni Òdena Òdena, ha recordat que al seu tiet "no li agradava parlar d'aquella època. Quan anàvem a veure'l i li féiem preguntes o li ensenyàvem alguna fotografia dels camps, ell deia que no ens podíem imaginar el dolor que havien viscut".

Tots els familiars han agraït a les autoritats l'acte d'homenatge i reconeixement als seus éssers estimats, que van patir l'horror del nazisme.

Pau Navarro, regidor de Memòria Històrica: "Tenim un motiu més per sentir-nos vinculats a moltíssimes persones que van patir el nazisme"

El regidor de Memòria Històrica, Pau Navarro, durant l'acte d'homenatge a les víctimes de la deportació Foto: Marta Casas

El regidor de Memòria Històrica, Pau Navarro Cano, destacava la importància de l'acte, que coincideix amb el 75è aniversari de l'alliberament del camp de concentració de Mauthausen: "Avui ho fem a Rubí, però sabem que aquest homenatge es fa arreu del món. Tenim, doncs, un motiu més per sentir-nos vinculats a moltíssimes persones que van patir la deportació i el nazisme. I compartim la voluntat de recordar i aprendre del passat per mirar al futur. És un exercici de memòria democràtica europea i mundial".

L'Escola Municipal de Música Pere Burés també ha aportat el seu gra de sorra a l'acte, amb una petita actuació en record de les víctimes.